

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/103/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6421202286
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Šabla
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6421202286.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Šablu a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v spore žalobcu: Urbárske a pasienkové spoločenstvo - pozem. spol. Piteľová, so sídlom Piteľová 102, IČO: 00 632 121, právne zastúpený SUCHÝ & PARTNERS s. r. o., so sídlom Banská Bystrica, Horná 13, IČO: 52 826 791, proti žalovaným: 1/ S. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. nad Y., T. XX a 2/ Poľnohospodárske družstvo Stará Kremnička, so sídlom Stará Kremnička, IČO: 00 210 536, žalovaný 2/ právne zastúpený FALIS & Partners, s. r. o., so sídlom Bratislava, Lermontovova 14, IČO: 51 769 654, v konaní o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 27C/20/2021 - 159 zo dňa 07. júna 2022 ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v I. výroku o zamietnutí žaloby **p o t v r d z u j e**.

II. Rozsudok súdu prvej inštancie v II. výroku o nároku na náhradu trov konania **m e n í t a k**, že žalobca **j e p o v i n n ý** nahradiť žalovaným 1/ a 2/ trovy prvoinštančného konania v plnom rozsahu do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

III. Žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol (I. výrok) a priznal žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu (II. výrok).

2. Žalobou podanou na súd prvej inštancie dňa 27.07.2021 sa žalobca domáhal určenia neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 31.10.2018 uzatvorenej medzi žalovanou 1/ ako predávajúcou a žalovaným 2/ ako kupujúcim, predmetom ktorej bol prevod spoluvlastníckych podielov na spoločnej nehnuteľnosti, a to nehnuteľností evidovaných na Okresnom úrade Žiar nad Hronom, katastrálny odbor pre okres X. L. Y., obec G., katastrálne územie G. na liste vlastníctva (ďalej aj „LV“) č. XXX o veľkosti spoluvlastníckeho podielu XXX/XXXXXXXX, na LV č. XXX o veľkosti spoluvlastníckeho podielu XX/XXXX, na LV č. XXX o veľkosti spoluvlastníckeho podielu XX/XXXX, na LV č. XXX o veľkosti spoluvlastníckeho podielu XX/XXXX, na LV č. XXX o veľkosti spoluvlastníckeho podielu XX/XXXX, na LV č. XXX o veľkosti spoluvlastníckeho podielu XX/XXXX, na LV č. XXX o veľkosti spoluvlastníckeho podielu XX/XXXX, na LV č. XXX o veľkosti spoluvlastníckeho podielu XX/XXXX, na LV č. XXX o veľkosti spoluvlastníckeho podielu XXXX/XXXXXXXX a na LV č. XXXX o veľkosti spoluvlastníckeho podielu XXXXXXXX/XXXXXXXXXX (spolu ďalej aj „nehnutelnosti“ alebo „spoločná nehnuteľnosť“).

3. Z obsahu spisu a odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa domáhal určenia neplatnosti predmetnej kúpnej zmluvy z dôvodu porušenia predkupného práva ostatných vlastníkov podielov na spoločnej nehnuteľnosti stanoveného v zmluve o pozemkovom spoločenstve, ale najmä v ust. § 9 ods. 8 zákona č. 97/2013 Z.z. o pozemkových spoločenstvách v platnom znení (ďalej aj „zákon č. 97/2013 Z.z.“ alebo „zákon o pozemkových spoločenstvách“) pri prevode spoluvlastníckych podielov na spoločnej nehnuteľnosti žalovanej 1/ na žalovaného 2/, čím sa žalobca dovoľával relatívnej neplatnosti tohto právneho úkonu. Žalovaná 1/ totiž pred uzavretím predmetnej kúpnej zmluvy neponúkla tieto spoluvlastnícke podiely na odkúpenie ostatným vlastníkom podielov na spoločnej nehnuteľnosti.

4. Z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie vyplynulo, že žalovaná 1/ ako predávajúca a žalovaný 2/ ako kupujúci uzavreli dňa 31. 10. 2018 kúpnu zmluvu, ktorej predmetom bol prevod spoluvlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré sú spoločnou nehnuteľnosťou v zmysle § 8 zákona č. 97/2013 Z. z. Z čl. I bod 6 kúpnej zmluvy vyplýva, že žalovaní mali vedomosť o tom, že ide o spoločnú nehnuteľnosť a zároveň v nej deklarovali, že tak predávajúca ako aj kupujúci sú vlastníkami podielov na spoločnej nehnuteľnosti a na prevod podielov sa preto nevzťahuje predkupné právo v zmysle § 9 ods. 7 zákona č. 97/2013 Z.z.

5. Z jednotlivých listov vlastníctva č. XXX, XXX, XXX, XXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX a XXXX vyplýva, že žalobca nie je podielovým spoluvlastníkom spoločnej nehnuteľnosti.

6. Na základe takto vykonaného dokazovania a s poukazom na § 40a zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v platnom znení (ďalej aj „OZ“), § 9 ods. 7, 8 a § 16 ods. 2 zákona č. 97/2013 Z.z. dospel súd prvej inštancie k nasledovným právnym záverom:

7. Súd prvej inštancie s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo/205/2009 z 29.06.2010, ako aj na námietku žalovaného 2/ v prvom rade skúmal aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu a dospel k záveru, že táto mu v tomto spore nesvedčí, nakoľko je len pozemkovým spoločenstvom, nie (aj) vlastníkom podielov na spoločnej nehnuteľnosti, pričom len im patrí právo dovolať sa relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy, ktorej predmetom je prevod spoluvlastníckych podielov na spoločnej nehnuteľnosti; žalobca ako pozemkové spoločenstvo je v spore o neplatnosť kúpnej zmluvy ako vo veci nadobúdania časti spoločnej nehnuteľnosti, ktorej vlastníctvo je sporné, len ich zákonným zástupcom, čo vyplýva z ust. § 16 ods. 2 písm. c) zákona č. 97/2013 Z.z. Ust. § 9 ods. 8 zákona č. 97/2013 Z.z. totiž priznáva predkupné právo iba ostatným vlastníkom podielov na spoločnej nehnuteľnosti, nie pozemkovému spoločenstvu (za predpokladu, že zároveň nie je aj vlastníkom podielov na spoločnej nehnuteľnosti). Uvedené závery podporil súd prvej inštancie odkazom na odbornú právnickú literatúru - C., M., I., R. Zákon o pozemkových spoločenstvách. Komentár. Praha : Wolters Kluwer ČR, a. s., 2019, s. 244 . Ust. § 9 ods. 8 zákona č. 97/2013 Z.z, ako aj judikatúru - rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/33/2020 zo dňa 22.04.2021, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/31/2018 zo dňa 15.04.2019, či rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/23/2021 zo dňa 21.04.2022. Súd prvej inštancie poznamenal, že žalobca navyše v konaní netvrdil a nepreukázal, že hoc aj len niektorí spoluvlastníci spoločnej nehnuteľnosti sa relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy dovolali, tvrdil len, že na dovolanie sa relatívnej neplatnosti postačuje, ak to žalobca urobí v samotnej žalobe.

8. Pokiaľ žalobca na podporu svojej argumentácie, že mu svedčí aktívna vecná legitímácia ohľadne práva domáhať sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu vo veci nadobúdania časti spoločnej nehnuteľnosti poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 673/2016 zo dňa 08.09.2016, súd prvej inštancie toto rozhodnutie nepovažoval za použiteľné v tomto spore, pretože ústavný súd predmetným uznesením odmietol ako zjavne neopodstatnenú sťažnosť, ktorá smerovala voči rozsudku Krajského súdu v Prešove, ktorý sa zaoberal otázkou vecnej legitímácie v konaní o zaplatenie dlžného nájomného vyplývajúceho z nájomnej zmluvy uzavretej ešte za účinnosti zákona č. 181/1995 Z.z. o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 181/1995 Z.z.“).

9. Už z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v tomto spore teda považoval súd prvej inštancie žalobu za nedôvodnú.

10. Podporne mal súd prvej inštancie za to, že vzhľadom na to, že v čase uzavretia kúpnej zmluvy (31.10.2018) bol žalovaný 2/ evidovaný v katastri nehnuteľností ako vlastník iných podielov na spoločnej nehnuteľnosti na základe iného právneho úkonu - darovacej zmluvy uzavretej medzi iným podielovým spoluvlastníkom spoločnej nehnuteľnosti ako darcom a žalovaným 2/ ako obdarovaným dňa 13.03.2018, v zmysle § 9 ods. 7 zákona č. 97/2013 Z.z. nemali ostatní vlastníci podielov na spoločnej nehnuteľnosti predkupné právo k podielom prevádzaným na základe kúpnej zmluvy z 31.10.2018, teda žalovaná 1/ nemala tomuto právu zodpovedajúcu povinnosť ponúknuť svoje podiely na spoločnej nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy, na odkúpenie ostatným spoluvlastníkom spoločnej nehnuteľnosti. Na tom podľa súdu prvej inštancie nemení nič skutočnosť, že neskôr sa písomne listom zo dňa 17.05.2019 niektorí spoluvlastníci relatívnej neplatnosti darovacej zmluvy zo dňa 13.03.2018 dovolali, pretože pokiaľ sa domnievali, že ich predkupné právo bolo porušené, nebránila im žiadna objektívna prekážka urobiť tak ihneď potom, ako sa dozvedeli o prevode podielov k spoločnej nehnuteľnosti na žalovaného 2/, najmä ak aj z čl. III bod 3 zmluvy o pozemkovom spoločenstve vyplýva, že žalobca vedie zoznam svojich členov, teda od momentu nadobudnutia podielov musel mať vedomosť o tom, že žalovaný 2/ je jeho členom. V tejto súvislosti súd prvej inštancie citoval z odôvodnenia rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/221/2010 zo dňa 20. 12. 2011, zverejneného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod číslom R 31/2013: „Ak ten, kto nadobudol vlastnícke právo na základe právneho úkonu postihnutého vadou zakladajúcou relatívnu neplatnosť, do dovolania sa relatívnej neplatnosti získanú vec ďalej previedol, disponoval ako vlastník so svojou vecou oprávnené (až do dovolania sa relatívnej neplatnosti má právny úkon účinky, teda aj účinky prevodu vlastníctva). Na nadobúdateľa teda prešlo vlastníctvo k veci a na rozdiel od absolútnej neplatnosti by sa od neho nemohlo požadovať vrátenie veci.“

11. Námietku žalobcu o nedobromyseľnosti žalovaného 2/ pri nadobúdaní podielov na spoločnej nehnuteľnosti vyhodnotil súd prvej inštancie ako nedôvodnú vzhľadom na to, že judikatúra súdov v otázke uplatnenia predkupného práva v prípade darovacej zmluvy nebola jednotná. V tejto súvislosti poukázal na právoplatné rozhodnutie Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 20C/4/2018 zo dňa 22.11.2018 potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/83/2019 zo dňa 20.08.2019, v ktorých boli súdy názoru, že ust. § 140 OZ sa nevzťahuje na prípady, kedy podielový spoluvlastník prevádza svoj podiel na inú (nie blízku) osobu na základe darovacej zmluvy, teda predkupné právo podielového spoluvlastníka sa neuplatňuje pri prevode spoluvlastníckeho podielu darovacou zmluvou.

12. Aj z týchto podporných dôvodov dospel súd prvej inštancie k záveru o nedôvodnosti žaloby.

13. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku v platnom znení (ďalej aj „CSP“) tak, že žalovaným 1/ a 2/, ktorí boli v konaní plne úspešní priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu, pričom ohľadne formulácie výroku poukázal na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR (sp. zn. 7Cdo/241/2019 z 29. 9. 2020, sp. zn. 7Cdo/186/2019 z 29. 9. 2020, sp. zn. 1Cdo/218/2019 z 30. 9. 2020, sp. zn. 1Cdo/214/2019 z 30. 9. 2020, sp. zn. 2Cdo/257/2019 z 30. 7. 2020, sp. zn. 8Cdo/165/2019 z 17. 9. 2020, sp. zn. 4 Cdo/94/2019 z 26. 2. 2020, sp. zn. 3Cdo/261/2018 z 23. 6. 2020, sp. zn. 9Cdo/71/2020 z 12. 8. 2020, veľký senát občianskoprávného kolégia sp. zn. 1VCdo/1/2017 z 27. 4. 2017). Dodal, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

14. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v celom rozsahu podal v zákonnej lehote prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie žalobca. Rozhodnutie súdu prvej inštancie označil za nesprávne z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. d), e), f) a h) CSP, t.j. z dôvodov, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

15. Žalobca trval na tom, že zo znenia ustanovenia § 16 ods. 2 zákona č. 97/2013 Z.z., ako aj z dôvodovej správy k tomuto zákonu nesporne vyplýva, že vo veciach týkajúcich sa spoločne obhospodarovanej nehnuteľnosti koná za jednotlivých členov spoločenstva pred súdmi a orgánmi verejnej moci výbor

spoločenstva. Uvedené postavenie spoločnosti ako žalobcu bolo preto podľa neho v tomto súdnom spore plne legitímne. Poukázal na účel pozemkového spoločnosti, ktorým je v súlade so zákonom č. 97/2013 Z.z. racionálne hospodáriť na spoločnej nehnuteľnosti, ale najmä obstarávať spoločné veci vyplývajúce zo spoluvlastníctva k nej, ku ktorým podľa názoru žalobcu nepochybne patrí aj prevod spoluvlastníckych podielov na tretiu osobu. Vyvodzoval to zo znenia ust. § 9 ods. 8 zákona č. 97/2013 Z.z. Žalobca mal preto za to, že nakoľko výbor spoločnosti je oprávnený konať a zastupovať jednotlivých členov spoločnosti pred súdmi ohľadne obstarávania spoločných vecí vyplývajúcich z ich vlastníctva vrátane prevodu spoluvlastníckych podielov spoločnej nehnuteľnosti, žalobca koná za členov spoločnosti prostredníctvom výboru, ktorý je výkonným a štatutárnym orgánom spoločnosti. Opätovne na podporu svojho názoru poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 673/2016 zo dňa 08.09.2016 v ktorom bol prijatý záver, že je ústavne konformný výklad, ktorým sa uznáva právo pozemkového spoločnosti konať v rámci súdneho konania za jednotlivých vlastníkov. Vzhľadom na uvedené žalobca nepovažoval za správny záver súdu prvej inštancie ohľadom nedostatku jeho aktívnej vecnej legitímácie v tomto spore.

16. Žalobca nesúhlasil ani s podpornou argumentáciou súdu prvej inštancie o dobromyseľnosti žalovaného 2/ pri uzatváraní darovacej zmluvy spočívajúcej v tom, že ak bola judikatúra nejednotná v otázke, či sa v prípade darovacej zmluvy uplatňuje predkupné právo ostatných spoluvlastníkov nehnuteľností, mohol sa aj žalovaný 2/ domnievať, že sa neuplatňuje. Taktiež sa nestotožnil ani s názorom súdu prvej inštancie opierajúcim sa o rozhodnutie NS SR publikované pod R 31/2013, že vzhľadom na to, že v čase uzavretia kúpnej zmluvy bol žalovaný 2/ evidovaný na príslušných listoch vlastníctva ako vlastníkom podielov na spoločnej nehnuteľnosti na základe predtým uzatvorenej darovacej zmluvy s iným vlastníkom podielov na nej, v zmysle § 9 ods. 7 zákona č. 97/2013 Z.z. sa na prevod podielov kúpnu zmluvou neuplatňovalo predkupné právo ostatných vlastníkov podielov a teda žalovaná 1/ nebola povinná ponúknuť im jej podiely na predaj.

17. Žalobca bol názoru, že pri posudzovaní dobromyseľnosti žalovaného 2/ súd prvej inštancie nemôže svoje rozhodnutie opierať len o domnienky, z čoho asi žalovaný vychádzal pri uzatváraní zmlúv, ale mal povinnosť riadne zistiť skutkový stav veci, čo v tomto prípade absentuje. Podľa žalobcu sa súd prvej inštancie dôkladne nezaoberal odôvodnením rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 19C/27/2019 zo dňa 08.09.2020, ktorým bola darovacia zmluva na základe žaloby žalobcu určená za neplatnú. Súd v danom konaní poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/102/2005 zo dňa 25.10.2015, podľa ktorého predkupné právo podielového spoluvlastníka sa uplatňuje aj pri prevode spoluvlastníckeho podielu na základe darovacej zmluvy. Súd v danom konaní poukázal aj na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 186/2012 zo dňa 21.06.2012, v zmysle ktorého daný názor vyplývajúci zo slovenskej judikatúry opierajúcej sa o predmetný rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ani opačný názor vyplývajúci z judikatúry českých súdov vychádzajúci z toho, že ustanovenie § 140 OZ o predkupnom práve sa na prípady darovania nevzťahuje, sa javia ako legitímne a ústavne konformné, avšak zároveň konštatoval, že v prípade vyňatia darovacích zmlúv z ustanovenia § 140 OZ môže dochádzať k obchádzaniu zakotveného predkupného práva pomocou simulovaných darovacích zmlúv. Súd v konaní sp. zn. 19C/27/2019 zdôraznil, že podstatou inštitútu predkupného práva je možnosť dotknutých podielových spoluvlastníkov zväčšiť svoj podiel na nehnuteľnostiach, ako aj eliminovať vstup ostatných (tretích) osôb do daných vlastníckych vzťahov. Preto obchádzanie predkupného práva formou darovania nie je na mieste a jej porušením tohto práva.

18. Žalobca ďalej poukázal na to, že v konaní vedenom pod sp. zn. 19C/27/2019 neobstála ani účelová argumentácia, že žalovaný 2/ ako zamestnávateľ je blízkou osobou žalovaného 1/ ako zamestnanca, preto sa predkupné právo neuplatnilo, ktorej súd neuveril. Žalobca bol preto názoru, že už pri uzatvorení darovacej zmluvy došlo k obídniu ostatných podielových spoluvlastníkov spoločnej nehnuteľnosti. Z konania žalovaného 2/, ako aj iného vlastníka podielov na spoločnej nehnuteľnosti je zrejmé, že pri uzatváraní darovacej zmluvy bolo cieľom a úmyslom obísť zákonom uloženú ponukovú povinnosť. Danú darovaciu zmluvu preto žalobca považoval za obchádzajúcu zákon, za tzv. „simulovaný“ právny úkon v snahe vyhnúť sa predkupnému právu ostatných vlastníkov podielov na spoločnej nehnuteľnosti; už v čase nadobúdania podielového spoluvlastníctva darovacou zmluvou nemožno hovoriť o dobromyseľnosti, ale o účelovosti konania žalovaného 2/, ako sa „simulovaným“ právny úkon stať členom žalobcu.

19. Žalobca ďalej poukázal na to, že súd v konaní vedenom pod sp. zn. 19C/27/2019 rozhodol, že darovacia zmluva je neplatná, žalovaný 2/ tak nebol, resp. nie je riadnym členom pozemkového spoločenstva, a preto ani kúpna zmluva uzatvorená medzi žalovanou 1/ a žalovaným 2/, pri ktorej bolo porušené predkupné právo ostatných vlastníkov podielov na spoločnej nehnuteľnosti nemôže byť platná. Považoval za nevídané a v rozpore s dobrými mravmi, aby sa žalovaný 2/ stal podielovým spoluvlastníkom z titulu kúpnej zmluvy uzatvorenej so žalovanou 1/, hoci samotný predchádzajúci úkon - darovacia zmluva, na základe ktorej sa mal stať členom žalobcu a podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností bola určená za neplatnú. Zdôraznil, že súd by mal zabezpečiť práva a ochranu dotknutých vlastníkov, nakoľko je zrejmé, že zo strany žalovaného 2/ dochádzalo k obchádzaniu zákona, pričom prvým krokom bolo uzatvorenie bezodplatnej zmluvy a tým obídenie ponukovej povinnosti. Z konania žalovaného 2/ je podľa žalobcu zrejmé to, že darovaciu zmluvu uzavrel účelovo, vo svojom záujme stať sa spoluvlastníkom spoločnej nehnuteľnosti v čo najväčšom rozsahu na základe následne uzatvorených kúpnych zmlúv vrátane tej, určenia neplatnosti ktorej sa žalobca domáha v tomto spore. Preto žalovaného 2/ nie je možné považovať za subjekt, ktorý dobromyseľne nadobudol nehnuteľnosti aj od žalovanej 1/. Súd prvej sa vyššie uvedenými skutočnosťami nezaoberal.

20. Žalobca poukázal na to, že v konaní pred súdom prvej inštancie navrhol za účelom preskúmania dobromyseľnosti žalovaného 2/ pri nadobúdaní podielov na spoločnej nehnuteľnosti s ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti - ohľadne okolností uzatvorenia darovacej zmluvy jeho výsluch. Žalobca považoval za nezákonné, aby súd žalobu žalobcu zamietol, riadne sa nevysporiadal sa s argumentáciou žalobcu a nezobral do úvahy, resp. nevykonával ním navrhnuté dôkazy - nevypočul žalovaného 2/, resp. nevysporiadal sa s námietkou žalobcu ohľadom dobromyseľnosti žalovaného 2/ pri nadobúdaní podielov na spoločnej nehnuteľnosti prostredníctvom kúpnej zmluvy. Žalobca po celý čas konania na súde prvej inštancie tvrdil, že žalovaný 2/ si uvedomoval ponukovú povinnosť iného vlastníka podielov na spoločnej nehnuteľnosti vo vzťahu k ostatným členom pozemkového spoločenstva a aby sa tomu vyhol, rozhodol sa spolu s týmto iným spoluvlastníkom apelovať na to, že sú osoby blízke, a preto sa na nich ponuková povinnosť nevzťahuje. V tejto súvislosti poukázal na to, že vyhodnotenie potenciálnej relevancie navrhovaného dôkazu, ako aj prípustnosti jeho vykonania je síce úlohou a doménou súdu, súd však jednoznačne pochybí, ak zamietne návrh na vykonanie dôkazu, resp. ho nevykoná, hoci tento dôkaz je spôsobilý priniesť ďalšie relevantné skutkové zistenia a ktorého vykonanie je prípustné, pretože takým postupom sťažuje dôkaznú pozíciu strany sporu, čo môže nespravodlivo rezultovať v neunesení jej dôkazného bremena a neodôvodnene sa vzdávať od želanej a možnej miery zistenia skutkového stavu.

21. Žalobca bol s poukazom na ust. § 217 CSP taktiež názoru, že súd prvej inštancie pri vyhlásení napadnutého rozsudku mal vychádzať zo stavu v čase jeho vyhlásenia, nie zo stavu v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy. V čase rozhodovania mal súd prvej inštancie na základe upovedomenia žalobcu vedomosť o tom, že v rámci konania o určenie neplatnosti darovacej zmluvy bol v katastri nehnuteľností vykonaný na základe návrhu žalobcu záznam, v zmysle ktorého sa obnovil právny stav pred porušením predkupného práva na základe výsledku konania vedeného pod sp. zn. 19C/27/2019 a pôvodný vlastník podielov bol opäť evidovaný ako podielový spoluvlastník spoločnej nehnuteľnosti, žalobca sa teda úspešne dovolal neplatnosti darovacej zmluvy, táto zanikla a obnovil sa pôvodný stav. Pôvodný vlastník podielov na základe neplatnej darovacej zmluvy tak nikdy neprestal byť podielovým spoluvlastníkom spoločnej nehnuteľnosti, právne postavenie spoluvlastníkov spoločnej nehnuteľnosti zostalo nezmenené a vzájomné predkupné právo im zostalo zachované (účinky ex tunc).

22. Žalobca mal na základe vyššie uvedeného za to, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov v dôsledku nesprávneho vyhodnotenia dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, resp. porušením pravidiel formálnej logiky, bol názoru, že súd prvej inštancie pristupoval k jednotlivým dôkazom selektívne a tieto nehodnotil vo vzájomnej súvislosti.

23. Žalobca preto navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil, žalobe žalobcu vyhovel v celom rozsahu a priznal mu náhradu trov (odvolacieho) konania v rozsahu 100% alebo aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

24. Žalovaná 1/ vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhla odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako (vecne) správny potvrdiť. Uviedla, že predmetné podiely zdedila po svojom otcovi. V roku 2018 predala svoje podiely na spoločnej nehnuteľnosti žalovanému 2/ cca 2 a pol mesiaca po

svojom bratovi W.. E. T.. Mala za to, že podiely predala ďalšiemu spoluvlastníkovi podielov na spoločnej nehnuteľnosti, čiže nepotrebovala žiadny súhlas ostatných spoluvlastníkov. Pri predaji podielov boli absolútne presvedčení, že konali v súlade s požiadavkami zákona č. 97/2013 Z.z. ohľadne predaja podielov. Uvedené skutočnosti boli akceptované aj rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 27C/20/2021 zo dňa 07.06.2022, ktorým bola žaloba zamietnutá.

25. Žalobca sa v odvolacej replike nestotožnil s argumentáciou žalovanej 1/ uvedenou už v konaní pred súdom prvej inštancie. Trval na podanom odvolaní, na tam uvedených odvolacích dôvodoch, ako aj na svojich predošlých vyjadreniach a dôvodoch v nich uvedených v konaní pred súdom prvej inštancie.

26. Ďalšie vyjadrenia v odvolacom konaní podané neboli.

27. Krajský súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalobcu podľa § 34 ods. 1 CSP po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, len v rozsahu odvolania podľa § 379 CSP, z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 CSP a mimo nich v rozsahu väd týkajúcich sa procesných podmienok, ktoré vady nezistil, dospel k názoru, že rozsudok súdu prvej inštancie je v I. výroku vo veci samej vecne správny a je potrebné ho podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdiť. V II. výroku o nároku na náhradu trov konania bol rozsudok súdu prvej inštancie zmenený v zmysle § 388 CSP len z formálnych dôvodov. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia vo veci samej, na toto v celom rozsahu poukazuje a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku reagujúc na odvolacie dôvody žalobcu udáva:

28. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že žalobcovi nesvedčí aktívna vecná legitímácia v tomto spore, t.j. nemá (hmotnoprávne) oprávnenie dovolať sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu - kúpnej zmluvy zo dňa 31.10.2018 uzavretej medzi žalovanou 1/ ako pôvodnou vlastníčkou a prevodcom podielov na spoločnej nehnuteľnosti a žalovaným 2/ ako nadobúdateľom týchto podielov. Zo znenia ustanovenia § 16 ods. 2 zákona č. 97/2013 Z.z. aj podľa názoru odvolacieho súdu vyplýva, že žalobca ako pozemkové spoločenstvo prostredníctvom svojho výboru ako výkonného a štatutárneho orgánu v konaní pred súdmi len (zo zákona) zastupuje členov spoločenstva, resp. vlastníkov podielov na spoločnej nehnuteľnosti, a to bez ohľadu na to, či sa jedná o spor vo veciach podnikania na spoločnej nehnuteľnosti, ich spoločného užívania a obstarávania spoločných vecí vyplývajúcich z ich vlastníctva podľa § 16 ods. 2 písm. a) zákona o pozemkových spoločenstvách alebo o vec nadobúdania časti spoločnej nehnuteľnosti, ktorej vlastníctvo je sporné podľa § 16 ods. 2 písm. c) predmetného zákona. Pokiaľ žalobca na podporu svojej argumentácie, že mu v tomto konaní aktívna vecná legitímácia svedčí poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 673/2016 - 10 zo dňa 08.09.2016, zhodne so súdom prvej inštancie má odvolací súd za to, že predmetné uznesenie je jednak neaktuálne, nakoľko vychádzalo z právnej úpravy zákona č. 181/1995 Z.z., ktorý vo svojom znení túto otázku na rozdiel od zákona č. 97/2013 Z.z. výslovne neriešil a jednak ústavný súd v danom prípade posudzoval vec týkajúcu sa hospodárenia na spoločnej nehnuteľnosti, konkrétne ústavnú konformnosť výkladu, podľa ktorého sa pozemkové spoločenstvo s právnou subjektivitou môže samo domáhať nároku z nájomnej zmluvy týkajúcej sa spoločnej nehnuteľnosti, neposudzoval teda vec sporného nadobudnutia časti spoločnej nehnuteľnosti, resp. podielov na nej.

29. Pokiaľ žalobca poukazoval na znenie dôvodovej správy k § 16 ods. 2 zákona č. 97/2013 Z.z., kde sa uvádza: „V odseku 2 sa ustanovuje aktívna legitímácia výboru v konaniach pred súdmi a orgánmi verejnej správy v určených záležitostiach.“, odvolací súd poukazuje na odôvodnenie uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/31/2018 zo dňa 15.04.2019 vychádzajúce z aktuálneho a rozhodujúceho znenia zákona aj pre tento spor, konkrétne na jeho body 62. a 63., kde sa uvádza: „K otázke výkladu (interpretácie) ustanovenia § 16 ods. 2 zák. č. 97/2013 Z.z., podľa ktorého výbor môže zastupovať členov spoločenstva pred súdmi a orgánmi verejnej správy vo veciach nadobúdania vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam, ktoré sa majú stať súčasťou spoločnej nehnuteľnosti, čím má byť podľa žalobcu daná jeho aktívna vecná legitímácia v spore (viď dôvodová správa k cit. ustanoveniu zák. č. 97/2013 Z.z.), dovolací súd uvádza, že výbor je predovšetkým výkonným a štatutárnym orgánom spoločenstva (§ 16 ods. 1). Ide o obligatórny orgán spoločenstva, prostredníctvom ktorého spoločenstvo koná navonok. Samotný výbor však nemá právnú subjektivitu, právnickou osobou nie je výbor, ale spoločenstvo ako také. Hoci Civilný sporový poriadok explicitne nevylučuje prípad, že zástupcom strany konania by bola entita bez právnej subjektivity (ak by takéto postavenie entite priznával osobitný zákon), dovolací súd má za to, že cit. ustanovenie § 16 ods. 2 je potrebné interpretovať tak, že zástupcom je v tam uvedených prípadoch

spoločenstvo, ktoré koná prostredníctvom svojho štatutárneho orgánu, a to výboru. Tak sa to napokon uvádza aj v dôvodovej správe k zákonu č. 110/2018 Z.z. (osobitná časť, čl. I, bod 37), ktorým bol ostatne novelizovaný aj § 16 ods. 2 zák. č. 97/2013 Z.z.: „Ustanovením sa zakladá zákonné zastúpenie členov spoločenstva spoločenstvom konajúcim prostredníctvom výboru.“ Veci uvedené v § 16 ods. 2 zák. č. 97/2013 Z.z. sú vecami jednotlivých podielnikov. Avšak v záujme zrealizovania vykonávania ich vlastníckeho práva, prípadne jeho určenia zákon konštruje zastúpenie členov spoločenstvom (ktoré koná prostredníctvom výboru). V týchto veciach teda nejde o veci spoločenstva, ale o veci jeho jednotlivých podielnikov. V osobitnej časti dôvodovej správy k § 16 zák. č. 97/2013 Z.z. v pôvodnom znení sa uvádza, že „v odseku 2 sa ustanovuje aktívna legitímácia výboru v konaniach pred súdmi a orgánmi verejnej správy v určených záležitostiach.“ Citovaná veta je však nesprávna. Vo veciach uvedených v § 16 ods. 2 zák. č. 97/2013 Z.z. totiž nejde o veci spoločenstva, ale o veci jednotlivých podielnikov, preto sa v prípadnom súdnom konaní má posudzovať aktívna, resp. pasívna vecná legitímácia vo vzťahu k jednotlivým spoluvlastníkom, spoločenstvo je v tomto prípade len ich zástupca. Aktívna či pasívna vecná legitímácia tu môže teda patriť iba spoluvlastníkom, nie spoločenstvu (k tomu pozri i článok „Postavenie pozemkového spoločenstva v súdnom konaní, I. C. C., PhD., Bulletin Slovenskej advokácie“). Legitímácia samotného spoločenstva môže byť v súdnom spore daná napr. v prípadoch § 9 ods. 11 cit. zákona, podľa ktorého prevod alebo prechod vlastníckeho práva k podielu na spoločnej nehnuteľnosti alebo k spoločne obhospodarovanej nehnuteľnosti na spoločenstvo je zakázaný, ak by podiel spoločenstva na spoločnej nehnuteľnosti alebo na spoločne obhospodarovanej nehnuteľnosti presiahol 49 %, t. j. v prípadoch, kedy spoločenstvo je vecne legitímované vo vzťahu k majetkovým podielom, ktoré samo vlastní.“, ako aj na bod 38.: „Dovolací súd zároveň dodáva, že ak by stranou konania boli jednotliví členovia spoločenstva a spoločenstvo ich zastupovalo ako zákonný zástupca..., v žalobe nebolo potrebné osobitne uvádzať údaje každého jedného člena spoločenstva, stačilo poukázať, že stranou sú jednotliví spoluvlastníci žalovanej spoločnej nehnuteľnosti zapísaní na príslušnom liste vlastníctva zastúpení spoločenstvom v zmysle § 16 ods. 2 písm. a/ zák. č. 97/2013 Z.z., resp. § 16 ods. 2 písm. c/ zák. č. 97/2013 Z.z. V niektorých prípadoch by totiž striktné vyžadovanie náležitostí žaloby v podobe uvedenia identifikačných znakov každého subjektu konania (t. j. každého podielníka na spoločnej nehnuteľnosti) mohlo znamenať porušenie princípu zákazu odopretia spravodlivosti (denegatio iustitiae), a teda porušenie ústavného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivý proces. V prípade stoviek členov spoločenstiev nie je možné spravodlivo požadovať, aby boli títo v žalobe označení v zmysle § 79 ods. 1 O.s.p., resp. § 133 C.s.p. (resp. § 134 a § 135 C.s.p.). Súdby by mali vždy zohľadňovať okolnosti konkrétneho prípadu a prihliadať na počet členov spoločenstva, t. j. na počet osôb na strane žalobcu, resp. žalovaného.“. Podľa názoru odvolacieho súdu nie je podstatné, že tieto závery boli vyslovené v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, kým predmetom tohto sporu je určenie neplatnosti právneho úkonu, pretože predmetom oboch konaní bola vec podľa § 16 ods. 2 písm. c) zákona č. 97/2013 Z.z., t.j. vec nadobúdania časti spoločnej nehnuteľnosti, ktorej vlastníctvo je sporné. Navyše tieto závery Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 7Cdo/110/2021 zo dňa 28.02.2023 vztiahol aj na veci podľa § 16 ods. 2 písm. a) zákona č. 97/2013 Z.z., t.j. veci podnikania na spoločnej nehnuteľnosti alebo na spoločne obhospodarovovaných nehnuteľnostiach, ich spoločného užívania a obstarávania spoločných vecí vyplývajúcich z ich vlastníctva (konkrétne vec náhrady škody na spoločnej nehnuteľnosti - viď body 16. a 17. odôvodnenia predmetného rozhodnutia).

30. Vzhľadom na uvedené sa odvolací súd (senát 17Co) nestotožňuje ani s rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 19C/272019 - 222 zo dňa 08.09.2020 a potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16Co/16/2021 - 270 zo dňa 14.10.2021 ohľadne otázky posúdenia aktívnej vecnej legitímácie pozemkového spoločenstva dovoľávať sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu týkajúceho sa scudzenia časti spoločnej nehnuteľnosti.

31. Nakoľko žalobcovi nesvedčí aktívna vecná legitímácia v tomto spore, už tento dôvod postačoval na zamietnutie žaloby a bolo bez právneho významu vykonávať žalobcom navrhnuté dokazovanie ohľadne dobromyseľnosti žalovaného 2/ pri uzatváraní darovacej zmluvy predchádzajúcej kúpnej zmluve, či pri uzatváraní samotnej kúpnej zmluvy. Ak zákon stanovuje, že právny úkon je platný, pokiaľ sa na to oprávnená osoba jeho neplatnosti nedovolá (preto tzv. relatívna neplatnosť právneho úkonu), nemožno považovať za nevídané, či nespravodlivé, ak bola právoplatným rozsudkom súdu v inej veci vyslovená relatívna neplatnosť iného predchádzajúceho právneho úkonu (hoci tak tomu navyše podľa názoru senátu 17Co odvolacieho súdu nemalo byť, nakoľko aj v tomto inom súdnom konaní bolo žalobcom pozemkové spoločenstvo a nie jednotliví vlastníci podielov na spoločnej nehnuteľnosti, právoplatným rozhodnutím súdu v danej veci sú však strany sporu v zmysle § 228 ods. 1 CSP viazané), že následný

právny úkon, v tomto prípade kúpna zmluva zo dňa 31.10.2018 zostane platným, pretože sa jeho neplatnosti v zákonom stanovenej premlčacej dobe nedovolal na to oprávnený subjekt, t.j. jednotliví členovia spoločenstva.

32. Len pre úplnosť odvolací súd dodáva, že žalobcom navrhované dokazovanie ohľadne dobromyseľnosti žalovaného 2/ by bolo bez právneho významu aj z dôvodu, že z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp, zn. 6Cdo/221/2010 zo dňa 20.12.2011 publikovaného v Zbierke stanovisk N SSR a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 31/2013 (na ktorý poukázal aj súd prvej inštancie aj keď v inej súvislosti), podľa názoru odvolacieho súdu vyplýva záver, že pre platnosť právneho úkonu uzavretého v medziobdobí od uzavretia relatívne neplatného právneho úkonu po dovolanie sa jeho neplatnosti je podstatné skúmať dobromyseľnosť nadobúdateľa nehnuteľnosti z právneho úkonu uzavretého v tomto medziobdobí, nie nadobúdateľa nehnuteľnosti z predchádzajúceho relatívne neplatného právneho úkonu, pretože druhá časť jeho právnej vety znie: „Dovolanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu nemá vplyv na právne postavenie tretích osôb, ktoré dobromyseľne nadobudli vlastníctvo od účastníka relatívne neplatného právneho úkonu v čase, ktorý predchádzal dovolaniu sa relatívnej neplatnosti.“. Pri extenzívnom výklade by bolo možné dospieť aj k názoru, že uvedený záver platí nielen pre nasledujúci právny úkon, ktorého predmetom prevodu je tá istá vec, ktorá bola predmetom prevodu predchádzajúceho relatívne neplatného právneho úkonu, ale aj pre akýkoľvek iný časovo nasledujúci právny úkon (hoci možno tiež relatívne neplatný), ktorého účastníkom je účastník časovo predchádzajúceho relatívne neplatného právneho úkonu, t.j. podstatná je dobromyseľnosť ďalšieho subjektu - žalovanej 1/ uzatvárajúceho nasledujúci právny úkon - kúpnu zmluvu (ktorá vzhľadom na zápisy na listoch vlastníctva v čase uzatvárania kúpnej zmluvy mohla byť v presvedčení a dobrej viere, že žalovaný 2/ už je vlastníkom podielov na spoločnej nehnuteľnosti, a preto sa na prevod neuplatní predkupné právo ostatných spoluvlastníkov) s účastníkom predchádzajúceho relatívne neplatného právneho úkonu - darovacej zmluvy - žalovaným 2/. Podstatné však nie je z hľadiska predmetu tohto sporu skúmanie dobromyseľnosti žalovaného 2/ pri uzatváraní darovacej zmluvy, či kúpnej zmluvy, predmetom ktorých bol prevod (rôznych) podielov na spoločnej nehnuteľnosti.

33. Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené uzatvára, že ani jeden z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), e), f) a h) CSP nebol žalobcom uplatnený dôvodne. Odvolací súd v konaní nezistil inú vadu v konaní, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie vykonal všetky dôkazy relevantné pre rozhodnutie vo veci, dostatočne zistil skutkový stav potrebný pre rozhodnutie vo veci a vec zároveň správne právne posúdil. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil v rozsahu postačujúcom pre potreby rozhodnutia vo veci samej, nebolo jeho povinnosťou detailne sa vysporadúvať s argumentáciou strán sporu nemajúcou (vzhľadom na absenciu aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v spore) vplyv na výsledok sporu. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 218/2010 zo dňa 23. 11. 2010, kde sa o. i. uvádza: „To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (O. P. c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. XXX-A, s. 12, § 29; Y. J. c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. XXX-B; N. c. Grécko z 29. mája 1997; Y. c. Francúzsko z 19. februára 1998).“.

34. Odvolací súd v zmysle § 379 písm. a) CSP preskúmal aj od I. výroku vo veci samej závislý II. výrok rozsudku súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania. Súd prvej inštancie rozhodol v rozsudku o náhrade trov konania podľa pomeru úspechu strán sporu vo veci v zmysle § 255 ods. 1 CSP, nakoľko žalovaní 1/ a 2/ mali plný úspech vo veci. Tento výrok je však podľa názoru odvolacieho súdu nevykonateľný, pretože ním nebola uložená povinnosť a lehota na plnenie náhrady trov konania. Súd prvej inštancie totiž v následnom rozhodnutí podľa § 262 ods. 2 CSP (v spojení s § 263 CSP) rozhoduje už len o výške (a príjmateľovi) náhrady trov konania. Preto odvolací súd pristúpil k formálnej zmene uvedeného výroku tak, že uložil žalobcovi povinnosť nahradiť žalovaným 1/ a 2/ trovy prvoinštančného konania v plnom rozsahu do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania. Pokiaľ súd prvej inštancie poukázal na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ktoré formulujú výrok o náhrade trov konania len čo do nároku, a nie aj do povinnosti na náhradu trov konania a lehoty na jej plnenie, odvolací súd k tomu uvádza, že žiadne z uvedených rozhodnutí sa výslovne otázkou, ako formulovať výrok o náhrade trov konania nezaoberalo

(ani rozhodnutie veľkého senátu občianskoprávneho kolégia NS SR sp. zn. 1VCdo/1/2017 zo dňa 27.04.2017, ktoré prijalo zjednocujúce stanovisko ohľadne inej otázky týkajúcej sa predbežných, resp. neodkladných opatrení, nie ohľadne trov konania). Odvolací súd poukazuje na rozhodnutia NS SR, ktoré naopak formulujú výrok o náhrade trov konania čo do povinnosti a lehoty na plnenie, napr. na uznesenie NS SR sp. zn. 7Cdo/123/2016 zo dňa 04.04.2017, kde sa v bode 24. jeho odôvodnenia uvádza: „Dovolačný súd pritom považuje za potrebné i tu zopakovať, resp. čiastočne doplniť to, čo už bolo vyslovené v jeho uznesení z 23. marca 2017 sp. zn. 6 Cdo 222/2016 a síce, že nepovažuje za správnu takú interpretáciu ustanovenia § 262 ods. 1 (resp. i ods. 2) C. s. p., podľa ktorej má aplikácii tohto ustanovenia zodpovedať výrok rozhodnutia o trovách konania vyslovujúci, že strana sporu má nárok na náhradu trov konania. Rozhodnutie o trovách konania priznávajúce ich náhradu musí byť totiž vykonateľné (§ 232 ods. 1 C. s. p.). Podľa výslovného znenia ustanovenia § 262 ods. 2 C. s. p. rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník) už len o výške náhrady trov konania (a v prípade zastúpenia advokátom podľa § 263 ods. 1 C. s. p. aj o prijímateľovi tejto náhrady). To znamená, že súd prvej inštancie v rozhodnutí podľa § 262 ods. 2 C. s. p. nemôže rozhodnúť o uložení povinnosti jednej sporovej strane zaplatiť náhradu trov konania druhej sporovej strane. Ak by napriek tomu takto rozhodol, prekročil by zákonné splnomocnenie, vyplývajúce mu z § 262 ods. 2 C. s. p., čím by zároveň nerespektoval článok 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, a porušil by tak princíp legality ako jeden zo základných princípov právneho štátu. Neprípustnosť takého postupu preto nevyhnutne znamená, že o tom, kto a komu má povinnosť zaplatiť náhradu trov konania (ak samozrejme prichádza do úvahy priznanie ich náhrady), musí rozhodnúť súd rozhodujúci o nároku na náhradu trov podľa § 262 ods. 1 C. s. p. Tomu musí zodpovedať aj formulácia tzv. náhradového výroku, t. j. musí v ňom byť uvedené, kto a komu má zaplatiť náhradu trov konania s tým, že iba o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie. Len takouto formuláciou výroku o náhrade trov konania bude splnená požiadavka zákona, aby rozhodnutie súdu o nároku na náhradu trov konania v spojení s rozhodnutím o výške tejto náhrady bolo vykonateľné, teda aby bolo spôsobilým exekučným titulom pre prípadné vynútenie ním uloženej povinnosti.“.

35. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi napriek ich plnému úspechu v odvolacom konaní nepriznal, pretože z obsahu spisu nevyplýva, že by im vznikli. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo 14/2018 zo dňa 28.02.2018 uverejnené v Zbierke stanovísk NSSR a rozhodnutí súdov SR pod č. R 72/2018, ktorého právna veta znie: „Ak podľa obsahu spisu strane v konaní žiadne trovy nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej náhrada trov konania nepriznáva.“

36. Rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis
- (§ 127 ods. 1 C. s. p.).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Strany sporu majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C. s. p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Ak neboli splnené podmienky podľa § 429 C. s. p., resp. dovolanie má vady podľa § 429 C. s. p. napriek riadnemu poučeniu dovolateľa o povinnosti podľa § 429 C. s. p. v odvolacom konaní, resp. napriek výzve súdu prvej inštancie adresovanej dovolateľovi na odstránenie väd a jeho poučení o následkoch neodstránenia väd dovolania, dovolací súd dovolanie odmietne (§ 447 písm. e) C. s. p. v spojení s § 436 ods. 1 C. s. p.).